

Folk&familj.

Experter på överlevnad

I skrivande stund har vi i nästan sju veckor levt tillsammans med barnen på barnhemmet i byn Kampi Ya Moto i Kenya. Vilka överlevare vi är! Vi äter ju samma mat varje dag: böror och majs till lunch och ugali (en mix av vatten och majs mjöl) och spenat till kvällsmat, samt en hel del te som inkluderar mjölk med MYCKET socker. Vi måste åka in till stan emellanåt för att ladda mobiler och kamerabatteri, vilket kostar två kronor per pryl. På grund av snål nederbörd kan vi inte med att slösa på vattnet, utan försöker duscha när vi är i stan. Vi tvättar allt för

TANKAR FRÅN KENYA

hand i gassande sol som på grund av Kenyas geografiska placering på ekvatorn står rakt upp på himlen. Vi har dessutom röda små maskar i vattnet och hackar i land som ibland är så hårt att man tror man satt hackan i sten. Och jo, det är ganska frustrerande att en och en halv timmes skrivande framför datorn kan raderas på ett ögonblick då strömmen går eller uppkopplingen blir överbelastad och bryts.

MEN ALLT DET DÅR BEKOMMER OSS inte särskilt mycket. Det som kan vara jobbigt är att vi lever i minoritet. Vi är helt enkelt vita. Det spelar ingen roll ifrån vilket land eller kontinent vi kommer ifrån, vi får stå upp för allt som vita gör eller har gjort. Som häromdagen, när vi var i byn Esereri för att hälsa på våra pojkar på deras internatskola, då plötsligt en vit dam svischade förbi och, hör och häpna, kastade ut godis genom bilrutan! Byborna bara kollade på henne och hennes kolor. Pinsamt. Eller som den vita farmaren som strupit floden och tillgången till allt vatten för byborna till förmån för sin egen jätteodling. Så snälla ni som dömer alla invandrare hemma i Sverige bara för att en

Det som kan vara jobbigt är att vi lever i minoritet. Vi är helt enkelt vita.

gör något galet, kom till insikt och se alla människor som individer i stället. Det motsatta fenomenet finns också: att vi på grund av vår hudfärg ska uppfylla önskningar och behov. Titt som tätt får vi frågan om vi möjligtvis skulle kunna tänka oss att köpa honom/henne en dator, gympaskor eller vad som helst. Det är komplicerat och svårt att förklara att vi inte tjänar några pengar. Samtidigt är det logiskt att vi får frågan, vi har ju tagit oss hit och vi har råd att äta på restaurang. Häromdagen stod det i en av Kenyas största dagstidningar, The Standard, att "vi (kenyanerna) måste börja tro på oss själva och sluta se upp till de vita. Den första bilden av en framgångsrik vit var de lärda präster som kom. Den andra var de 'framgångsrika' kolonialisterna. Den tredje och nuvarande bilden är turisterna som på det sätt de lever här ger en snedvriden bild av hur vita generellt lever. Det inte många av oss kenyaner som vet är att dessa turister i de flesta fall har sparat pengar i många år för att kunna förverkliga drömmen om safari Kenya." (James Shikwati 2006-10-10)

HUR SOM HELST. DET ÄR SÄKLART inte vi som är överlevarna. Det är ni våra kära kenyanska vänner, som packar era cyklar med 50 kilo grödor och varor, cyklar fem mil in till stan i hopp om god försäljning för att sedan cykla tillbaka era fem mil tillbaka innan mörkret och farorna kryper sig på. Det är ni som hackar upp många hektar land för hand, ytor som vi i västvärlden aldrig i vår vildaste fantasi skulle kunna tänka oss att odla upp utan traktor och plog. Som vår vän Morris, tillika muskelknippe, sa och log: "Det måste göras annars får vi ingen mat på vårt bord, dessutom är det bra träning!". Ja, så enkelt är det. De timmar vi måste lägga på gymmet för att kurera våra dåliga ryggar eller bygga våra kroppar är den tiden de lägger på fysiskt arbete. Eller som försäljaren som kom fram och ville sälja kepsar när vi satt och väntade på att vår matatu (minibuss) skulle fyllas på så vi kunde åka hem. Vi var ganska trötta på försäljare eftersom vi redan väntat i en timme, så när han frågade varför vi inte ville ha en Arsenalkeps svarade vi att vi inte gillade fotboll. Varpå han snabbt frågade vilken sport vi gillade. "Tennis", svarade vi, och räknade kallt med att han inte skulle ha någon tenniskeps eftersom samtliga Premier league-lag var representerade i hans högra hand. Döm om vår förvåning när han i nästa sekund drar fram en Lacostekeps. Vilken entreprenör!

Tyvärr har ännu en av våra grannar gått bort, också troligen i aids, och denna gången blev vi inbjudna för att delta vid minnesceremonin. Tro det eller ej, vi som hade minst anknytning till mannen var helt klart de mest sorgsna där. "Vi är här för att muntra upp familjen och få dem att tänka på annat, livet måste gå vidare", fick vi höra. Vilka överlevare! Hakuna Matata! (Inga problem).

TEA NILSSON OCH PETER GUSTAFSSON
folk.famlij@hallandsposten.se

Små överlevare. Peris och Mercy, två av barnen på barnhemmet i byn Kampi Ya Moto.

Bild: PRIVAT